

съвременни виждания статистическите показатели са "научно обобщение на реалните свойства на обществените явления, отражение на процесите от обективната действителност" (Суслов, 1975, с. 4). Чрез статистическите показатели ще се разкриват закономерностите и характерните свойства на съвкупностите, елементи на системата на задължителното допълнително пенсионно осигуряване. Тук трябва да се подчертае, че "всеки статистически показател характеризира едно отделно свойство на изучаваната съвкупност и нищо повече. Следователно не бива да се изисква от един статистически показател повече информация, отколкото е в състояние да даде" (Шкодрев, 1988, с. 305). Колкото и показатели да се включат за разностранното характеризирание на изучаваните съвкупности, техният брой винаги ще е ограничен и поради това е трудно, а понякога и невъзможно да бъдат обхванати абсолютно всички страни на изучаваните обекти. Това поражда задачата за търсене на баланс при избора и включването на статистически показатели в системата по съдържание, брой, нива на детайлизация и т.н. В това виждам причината, която налага внимателния подбор на показателите, които следва да се зложат в бъдещата статистическа информационна система. Те трябва да отразяват онези свойства на съвкупностите, чрез които в най-голяма степен може да се установи състоянието на системата на задължителното допълнително пенсионно осигуряване като цяло. И няма съмнение, че управлението и контролът на тази система трябва да се основават преди всичко на статистически данни и показатели, които да дават обобщен израз на разкриващите се чрез съвкупностния подход съществени страни, свойства и закономерности на явленията. Ето защо може да се обобщи, че "статистическите показатели са средство за вземане на решения" (Чакалов, 1974, с. 31).

Според мен основната роля на набора от статистически показатели при втория стълб на пенсионното осигуряване се концентрира в следните основни направления:

Първо. Статистическите показатели са необходими в дейностите по контрола и надзора на допълнителното задължително пенсионно осигуряване от страна на държавата. Сега тази дейност се осъществява чрез Комисията за финансов надзор, управление "Осигурителен надзор" и от тази гледна точка основният въпрос е кой е подходящият набор от показатели, необходими за надзора и контрола върху пенсионните фондове. Важен критерий при определяне на набора от показатели е възможността им да осигуряват информация за процесите на събиране на средства от осигурителни вноски и ефективността от инвестирането им. Показателите трябва да осигуряват база за вземане на съответните превантивни мерки от страна на държавата - особено в случаите на недостатъчно сигурни инвести-